

มคอ. ๓

รายวิชา ๒๒๓ ๒๐๔ กรรมฐาน
หลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการสอนสังคมศึกษา
มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตขอนแก่น
ภาคการศึกษาที่ ๑ ประจำปีการศึกษา ๒๕๖๕

ชื่อสถาบันอุดมศึกษา	: มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
วิทยาเขต/คณะ/ภาควิชา	: วิทยาเขตขอนแก่น

หมวดที่ ๑ ข้อมูลโดยทั่วไป

๑. รหัสและชื่อรายวิชา	๒๒๓ ๒๐๔ กรรมฐาน
๒. จำนวนหน่วยกิต	(๓) (๒-๕-๒)
๓. หลักสูตรและประเภทของรายวิชา	ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการสอนสังคมศึกษา
๔. อาจารย์ผู้รับผิดชอบรายวิชาและอาจารย์ผู้สอน	๔.๑ อาจารย์ผู้รับผิดชอบรายวิชา ๑. พระมหาพิสิฐ วิสิษฐปัญโญ,ดร. และคณะ ๔.๒ อาจารย์ผู้สอน ๑. พระมหาพิสิฐ วิสิษฐปัญโญ,ดร และ พระฮอนด้า วาทสพโท,ดร.
๕. ภาคการศึกษา/ชั้นปีที่เรียน	ภาคการศึกษาที่ ๒ ชั้นปีที่ ๑
๖. รายวิชาที่ต้องเรียนมาก่อน (Pre-requisite) (ถ้ามี)	ไม่มี
๗. รายวิชาที่ต้องเรียนพร้อมกัน (Co-requisites) (ถ้ามี)	ไม่มี
๘. สถานที่เรียน	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตขอนแก่น ต.โคกสี อ.เมือง จ.ขอนแก่น
๙. วันที่จัดทำหรือปรับปรุงรายละเอียดของรายวิชาครั้งล่าสุด	วันที่ ๑ เดือน พฤษภาคม พ.ศ. ๒๕๖๕

หมวดที่ ๒ จุดมุ่งหมายและวัตถุประสงค์

๑. จุดมุ่งหมายของรายวิชา	เพื่อให้บัณฑิตรู้และเข้าใจหลักสมถกรรมฐานและวิปัสสนากรรมฐานที่ปรากฏในคัมภีร์พระไตรปิฎก อรรถกถาฎีกา อนุฎีกา และปกรณ์วิเสส รวมทั้งรูปแบบการปฏิบัติกรรมฐานของสำนักต่างๆในสังคมไทย โดยเน้นศึกษา
--------------------------	--

อารมณ์ของสมถกรรมฐานและวิปัสสนากรรมฐาน ลำดับขั้นตอนของการเจริญกรรมฐาน และผลที่เกิดจากการเจริญกรรมฐาน ได้แก่ สมาบัติ ๘ และวิปัสสนาญาณ ๑๖ เป็นต้น

๒. วัตถุประสงค์ในการพัฒนา/ปรับปรุงรายวิชา
 เพื่อปรับปรุงกิจกรรมการเรียนการสอนให้เป็นไปตามจุดมุ่งหมายของรายวิชา และสามารถบูรณาการเข้ากับรายวิชาอื่นๆ โดยการประเมินผลการเรียนรู้ร่วมกัน

หมวดที่ ๓ ลักษณะและการดำเนินการ

๑. คำอธิบายรายวิชา
 ศึกษาหลักสมถกรรมฐานและวิปัสสนากรรมฐานที่ปรากฏในคัมภีร์พระไตรปิฎก อรรถกถา ฎีกา อนุฎีกา และปกรณ์วิเสส รวมทั้งรูปแบบการปฏิบัติกรรมฐานของสำนักต่างๆในสังคมไทย โดยเน้นศึกษาอารมณ์ของสมถกรรมฐานและวิปัสสนากรรมฐาน ลำดับขั้นตอนของการเจริญกรรมฐาน และผลที่เกิดจากการเจริญกรรมฐาน ได้แก่ สมาบัติ ๘ และวิปัสสนาญาณ ๑๖ เป็นต้น

๒. จำนวนชั่วโมงที่ใช้ต่อภาคการศึกษา

บรรยาย	สอนเสริม	การฝึกปฏิบัติ/ งานภาคสนาม/การฝึกงาน	การศึกษาด้วยตนเอง
บรรยาย ๓๐ ชั่วโมง ต่อภาคการศึกษา	สอนเสริมตามความต้องการของนิสิต เฉพาะราย	ฝึกปฏิบัติ ๓๕ ชั่วโมง ต่อภาคการศึกษา	การศึกษาด้วยตนเอง ๓๐ ชั่วโมง ต่อภาคการศึกษา

๓. จำนวนชั่วโมงต่อสัปดาห์ที่อาจารย์ให้คำปรึกษาและแนะนำทางวิชาการแก่นิสิตเป็นรายบุคคล
 ๓.๑ อาจารย์ประจำรายวิชา ประกาศเวลาให้คำปรึกษาผ่านเว็บไซต์
 ๓.๒ อาจารย์จัดเวลาให้คำปรึกษาเป็นรายบุคคล หรือรายกลุ่มตามความต้องการ ๑ ชั่วโมงต่อสัปดาห์ (เฉพาะรายที่ต้องการ)

หมวดที่ ๔ การพัฒนาการเรียนรู้ของนิสิต

๑. คุณธรรม จริยธรรม

๑.๑ คุณธรรม จริยธรรมที่ต้องพัฒนา
 ๑) ผลิตบัณฑิตทางการสอนสังคมศึกษาที่มีคุณธรรมและจริยธรรม สามารถให้บริการงานวิชาการแก่สังคม
 ๒) มีศักยภาพที่จะพัฒนาตนเองให้เพียบพร้อมด้วยคุณธรรม จริยธรรมด้วยหลักการทางพระพุทธศาสนา
 ๓) สามารถวินิจฉัยและแก้ไขปัญหาบนฐานของหลักการและเหตุผลและค่านิยมต้นติงาม
 ๔) แสดงภาวะความเป็นผู้นำด้านความประพฤติปฏิบัติตามหลักคุณธรรมและจริยธรรมใน

๑.๒ วิธีการสอนที่ใช้พัฒนาการเรียนรู้

<p>๑) จัดกิจกรรมเชิงวิชาการและภาคปฏิบัติที่ส่งเสริมการเรียนรู้ด้านคุณธรรมจริยธรรม ให้เป็นผู้มีน้ำใจ เสียสละ อุทิศตนเพื่อพระพุทธศาสนาและสังคม</p> <p>๒) ฝึกฝนให้มีความใฝ่รู้ ใฝ่คิด เป็นผู้นำด้านจิตใจและปัญญา เพื่อพัฒนาตนเองละสังคม</p> <p>๓) การจัดกิจกรรมในรายวิชาที่เน้นการปลูกฝังให้นิสิตมีระเบียบวินัยในตนเอง และแก้ไขปัญหาของตนเอง และสังคมได้</p> <p>๔) ฝึกฝนภาวะความเป็นผู้นำ ผู้ตาม ด้านคุณธรรมจริยธรรม</p>
<p>๑.๓ วิธีการประเมินผล</p> <p>๑) ประเมินด้วยผลงานวิชาการ และการบำเพ็ญตนให้เป็นประโยชน์ต่อสังคม</p> <p>๒) ประเมินด้วยแบบทดสอบด้วยการสังเกต สัมภาษณ์ การสนทนากลุ่ม และแบบวัดผล</p> <p>๓) ประเมินจากความรับผิดชอบในการปฏิบัติงานเป็นทีม การทำงานวิจัย และการเข้าร่วมกิจกรรมในการใช้ องค์ความรู้ทางการศึกษาทำประโยชน์ต่อสังคม</p> <p>๔) ผู้เรียนประเมินตนเอง และประเมินโดยเพื่อนและอาจารย์ โดยใช้แบบประเมินและแบบวัดผล</p>
<p>๒. ความรู้</p>
<p>๒.๑ ความรู้ที่ต้องได้รับ</p> <p>๑) มีความรู้และความเข้าใจอย่างถ่องแท้ ในเนื้อหาสาระหลักของสาขาวิชาการสอนสังคมศึกษา ตลอดจนหลักการและทฤษฎีที่สำคัญ และนำมาประยุกต์ใช้ในการศึกษาค้นคว้าทางวิชาการหรือการปฏิบัติงาน</p> <p>๒) มีความรู้ความเข้าใจในวิธีการพัฒนาวิชาการสมัยใหม่ สามารถประยุกต์ใช้ร่วมกับ ศาสตร์ด้าน พระพุทธศาสนากับวิชาการสอนสังคมศึกษาได้</p> <p>๓) มีความเข้าใจทฤษฎี การวิจัย และการปฏิบัติในสาขาวิชาการสอนสังคมศึกษา สามารถประยุกต์ หลักกรรมมาใช้กับแนวคิดในทางทฤษฎี ปฏิบัติ และการวิจัย</p> <p>๔) สามารถพัฒนานวัตกรรมหรือสร้างองค์ความรู้ใหม่ สร้างองค์ความรู้จากงานวิจัยเพื่อเชื่อมโยงกับการ พัฒนาองค์กร เพื่อตอบสนองความต้องการทางสังคมในด้านการสอนสังคมศึกษากับพระพุทธศาสนา</p>
<p>๒.๒ กลยุทธ์การสอนที่ใช้ในการพัฒนาด้านความรู้</p> <p>๑) จัดการเรียนรู้โดยผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง และมุ่งเน้นให้นิสิตมีความรู้ความเข้าใจสาขาวิชาการ สอน สังคมศึกษา โดยใช้วิธีการเรียนการสอนที่เน้นหลักการทางทฤษฎี และการประยุกต์ทางปฏิบัติในสภาพแวดล้อมจริง กระตุ้นให้เกิดการคิด วิเคราะห์ และตัดสินใจด้วยตนเอง</p> <p>๒) จัดกิจกรรมการเรียนรู้วิชาการศาสตร์สมัยใหม่ควบคู่กับศาสตร์ด้านพระพุทธศาสนากับวิชาการสอน สังคมศึกษา</p> <p>๓) จัดให้มีการศึกษาค้นคว้า วิจัยด้วยตนเอง ในการพัฒนานวัตกรรมและองค์ความรู้ใหม่</p> <p>๔) ส่งเสริมให้มีการวิจัยและค้นคว้าองค์ความรู้ในพระไตรปิฎกและนำองค์ความรู้ที่ค้นพบมาประยุกต์ใช้ ได้อย่างเหมาะสม</p>
<p>๒.๓ กลยุทธ์ในการประเมินผลการเรียนรู้ด้านความรู้</p>

<ul style="list-style-type: none"> ๑) ประเมินด้วยการสอบข้อเขียน ๒) ประเมินด้วยการสอบป้องกันวิทยานิพนธ์ ๓) ประเมินด้วยการนำเสนอรายงานและการทำงานเป็นทีม ๔) ประเมินด้วยการนำความรู้ไปประยุกต์ใช้ให้เป็นประโยชน์
<p>๓. ทักษะทางปัญญา</p>
<p>๓.๑ ผลการเรียนรู้ด้านทักษะทางปัญญา</p> <ul style="list-style-type: none"> ๑) สามารถใช้ความรู้ทางทฤษฎีและปฏิบัติในการคิดวิเคราะห์อย่างเป็นระบบ เพื่อการพัฒนาและสร้างสรรค์องค์ความรู้ใหม่ทางการสอนสังคมศึกษาอย่างเหมาะสม ๒) สามารถสืบค้นข้อมูลผลงานวิจัย สิ่งตีพิมพ์ทางวิชาการ จากแหล่งข้อมูลที่หลากหลาย สังเคราะห์และนำไปใช้ประโยชน์ในการพัฒนาความคิดใหม่ๆ ๓) สามารถประยุกต์ใช้ผลงานวิจัยและองค์ความรู้ทางด้านพุทธศาสนาในการแก้ปัญหาหรือพัฒนา การสอนสังคมศึกษาได้อย่างเหมาะสมและสร้างสรรค์ ๔) สามารถตัดสินใจเรื่องที่ซับซ้อนที่เกี่ยวกับการพัฒนาองค์ความรู้ใหม่ และสามารถผลิตผลงานทางวิชาการและงานวิจัย ในระดับชาติ และนานาชาติ
<p>๓.๒ กลยุทธ์การสอนที่ใช้ในการพัฒนาด้านทักษะทางปัญญา</p> <ul style="list-style-type: none"> ๑) ฝึกทักษะการคิดและการแก้ไขปัญหา ๒) เน้นการเรียนรู้ด้วยตนเอง และการปฏิบัติงานจริง ๓) เน้นการเรียนรู้ที่สามารถประยุกต์ใช้กับสถานการณ์จริง โดยใช้ปัญหาเป็นตัวกระตุ้นให้เกิดการเรียนรู้ ๔) การอภิปรายกลุ่ม
<p>๓.๓ กลยุทธ์ในการประเมินผลการเรียนรู้ด้านทักษะทางปัญญา</p> <ul style="list-style-type: none"> ๑) วัดการแสดงออกทางการกระบวนกรคิดและการแก้ไขปัญหา ๒) วัดผลการปฏิบัติงานที่ได้รับมอบหมาย ๓) การนำเสนอผลงาน การอธิบาย การถามและตอบคำถาม ๔) การโต้ตอบสื่อสารกับผู้อื่น ๕) การอภิปรายกลุ่ม
<p>๔. ทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ</p>
<p>๔.๑ ผลการเรียนรู้ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ</p> <ul style="list-style-type: none"> ๑) มีระเบียบวินัย มีความรับผิดชอบในการดำเนินงานของตนเอง ในการพัฒนาความรู้ของตนเอง องค์กร และสังคม ๒) สามารถใช้ความรู้ในศาสตร์มาชี้นำองค์กร แก้ไขปัญหาที่มีความซับซ้อนด้วยตนเอง และเปลี่ยนแปลงสังคมในทางที่เหมาะสม

- ๓) สามารถทำงานเป็นทีม เคารพสิทธิ รับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น และมีปฏิสัมพันธ์อย่างสร้างสรรค์กับผู้ร่วมงาน
- ๔) แสดงภาวะความเป็นผู้นำในองค์กร บริหารการทำงานเป็นทีมได้อย่างเหมาะสมตามโอกาสและสถานการณ์ เพื่อเพิ่มพูนประสิทธิภาพในการทำงานของกลุ่ม
- ๕) สามารถตัดสินใจในการดำเนินงานด้วยตนเอง ประเมินตนเอง รวมทั้งวางแผนปรับปรุงตนเองและองค์กรได้อย่างมีประสิทธิภาพ

๔.๒ กลยุทธ์การสอนที่ใช้ในการพัฒนาด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ

- ๑) การจัดกิจกรรมในรายวิชาที่เน้นการเรียนการสอนที่มีการปฏิสัมพันธ์ที่ดีระหว่างผู้เรียนและผู้สอน
- ๒) ฝึกฝนภาวะความเป็นผู้นำ ผู้ตาม การแสดงออกถึงภาวะความเป็นผู้นำและผู้ตามที่ดี การมีมนุษยสัมพันธ์ที่ดีกับผู้ร่วมงาน การรับฟังความคิดเห็นผู้อื่นในการปฏิบัติงานเป็นทีมและการทำงานวิจัย
- ๓) ฝึกฝนการทำกิจกรรมเพื่อสังคม และการวางตัวที่เหมาะสมตามกาลเทศะ
- ๔) ฝึกฝนการประสานงานกับผู้อื่นทั้งภายในและภายนอกสถาบันการศึกษา

๔.๓ กลยุทธ์ในการประเมินผลการเรียนรู้ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ

- ๑) สังเกตพฤติกรรมและการแสดงออกของนิสิตในหลายๆ ด้าน ระหว่างกิจกรรมการเรียนการสอน เช่น พฤติกรรมความสนใจ ตั้งใจเรียนรู้ และพัฒนาตนเอง
- ๒) สังเกตพฤติกรรมแสดงบทบาทภาวะผู้นำและผู้ตามที่ดี ความสามารถในการทำงานร่วมกับผู้อื่น
- ๓) สังเกตพฤติกรรมความรับผิดชอบในการเรียนและงานที่ได้รับมอบหมาย การนำเสนอผลงาน การทำงานวิจัย และการร่วมทำกิจกรรมเพื่อสังคม

๕. ทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสาร และการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ

๕.๑ ผลการเรียนรู้ด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสาร และการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ

- ๑) สามารถคัดกรองข้อมูลและใช้หลักตรรกะทางคณิตศาสตร์และสถิติ ในการศึกษาค้นคว้าปัญหาเชื่อมโยงประเด็นปัญหาที่สำคัญ และเสนอแนะแนวทางการแก้ไขปัญหาด้านต่างๆ โดยเฉพาะด้านพระพุทธศาสนา และสังคมศึกษาในเชิงลึกได้เป็นอย่างดี
- ๒) สามารถสื่อสารด้านการพูด การอ่านการฟังการเขียนการนำเสนอ สื่อสารกับกลุ่มบุคคลต่างๆ ทั้งในวงการศึกษาวิชาชีพและชุมชนได้อย่างเหมาะสม
- ๓) สามารถใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการค้นคว้าข้อมูล เพื่อประกอบการศึกษาและการทำวิทยานิพนธ์ รวมทั้งการติดต่อสื่อสาร

๕.๒ กลยุทธ์การสอนที่ใช้ในการพัฒนาด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสาร และการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ

- ๑) จัดการเรียนการสอนรายวิชาต่างๆ เพื่อให้ นิสิตได้ฝึกทักษะทั้งด้านการวิเคราะห์ การวิจารณ์

๒) จัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่มุ่งเน้นให้ผู้เรียนได้ฝึกฝนทักษะการสื่อสาร และการนำเสนอโดยใช้เทคโนโลยีทั้งด้วยตนเองและร่วมกับผู้อื่น

๓) จัดกิจกรรมการเรียนการสอน เพื่อให้บัณฑิตได้ฝึกทักษะด้านการใช้เทคโนโลยีประกอบการค้นคว้าและ การทำวิทยานิพนธ์

๕.๓ กลยุทธ์ในการประเมินผลการเรียนรู้ ด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสาร และการใช้ เทคโนโลยีสารสนเทศ

๑) การทดสอบความรู้และเทคนิคการวิเคราะห์และวิจารณ์ทฤษฎีหรือแนวคิดใหม่ ๆ

๒) การทำงานวิจัย ตั้งแต่เริ่มต้นจนถึงขั้นตอนการเขียนรายงาน และการนำเสนอผลงาน

๖. ทักษะการจัดการความรู้

๖.๑ ผลการเรียนรู้ด้านทักษะการจัดการเรียนรู้

วิชาชีพครูเป็นวิชาที่ต้องเกี่ยวข้องกับการจัดประสบการณ์ต่าง ๆ ให้บุคคลเกิดการเรียนให้มีประสิทธิภาพ สูงสุด ทั้งนี้ความสามารถในการจัดการเรียนรู้ของผู้ประกอบวิชานี้ต้องเป็นบุคคลที่มีความรู้ ความสามารถในการ จัดกิจกรรมการเรียนรู้อันหลากหลาย ดังนั้นนิสิตวิชาชีพครูสาขาวิชาศึกษาศาสตร์ต้องมีความสามารถดังต่อไปนี้

๑) มีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับหลักการ แนวคิด ทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับการศึกษา การจัดการเรียนรู้ การ วัดผลประเมินผล การวิจัยในชั้นเรียนการบริหารจัดการชั้นเรียน การบันทึกและการรายงานผลการเรียนรู้

๒) สามารถบูรณาการหลักการ แนวคิด ทฤษฎีที่เกี่ยวข้องเพื่อพัฒนาหลักสูตร การวางแผนการเรียนรู้ การบริหารจัดการชั้นเรียน การวัดผล ประเมินผล การวิจัยในชั้นเรียน เพื่อพัฒนาผู้เรียนให้มีความรู้ ความสามารถ อย่างเต็มศักยภาพ และมีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ตามที่สังคมต้องการ

๓) เข้าใจถึงความแตกต่างระหว่างบุคคลของผู้เรียน

๔) ตระหนักถึงความสำคัญของหลักการ แนวคิด ทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับการศึกษา การจัดการเรียนรู้ การ วัดผลประเมินผล การวิจัยในชั้นเรียน การบริหารจัดการชั้นเรียนการบันทึกและการรายงานผลการเรียนรู้

๖.๒ กลยุทธ์การสอนที่ใช้ในการพัฒนาทักษะด้านการจัดการเรียนรู้

อาจารย์ผู้สอนควรใช้แนวคิดในการจัดการเรียนรู้ที่ยึดผู้เรียนเป็นสำคัญโดยยึดกระบวนการดังนี้

๑) การเรียนรู้โดยใช้หลักไตรสิกขา (Trisikkha Learning)

๒) การเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐาน (Problem-based Learning)

๓) การเรียนรู้โดยผ่านประสบการณ์ตรงหรือโครงการ (Project-based Learning)

๔) การเรียนรู้จากตัวแบบ (Role Model)

๕) การเรียนรู้โดยใช้วิจัยเป็นฐาน (Research-based Learning)

๖) การเรียนรู้โดยใช้กิจกรรมเป็นฐาน (Action-based Learning)

๗) การเรียนรู้ตามสภาพจริง (Authentic Learning)

๖.๓ กลยุทธ์การประเมินผลการเรียนรู้ด้านทักษะการจัดการเรียนรู้

การวัดผลประเมินผลต้องใช้วิธีการที่หลากหลาย และประเมินผลให้ได้ตรงกับสภาพความเป็นจริง เช่น การทดสอบ การสังเกต การสัมภาษณ์ การตรวจผลงาน / โครงการงาน / ชิ้นงาน / แฟ้มสะสมงาน และบันทึกการเรียนรู้ (Learning Log)

หมวดที่ ๕ แผนการสอนและการประเมินผล

๑. แผนการสอน

ลำดับ ที่	หัวข้อ/รายละเอียด	จน. ชั่วโมง	กิจกรรมการเรียนการ สอน/สื่อที่ใช้	ผู้สอน
๑	- แนะนำรายวิชา/วิธีการเรียน/การวัดและ ประเมินผล - แนะนำตัวของผู้สอนและผู้เรียน	๓	- แนะนำหลักการเรียน และวิธีการสอน - ใช้สื่อเทคโนโลยี/ PowerPoint	๑. พระมหาพิสิฐ วิสิษฐปญโญ และ คณะ
๒-๓	วิเคราะห์การปฏิบัติกรรมฐานตามหลัก พระพุทธศาสนานับตั้งแต่ยุคต้นที่ปรากฏ ในพระไตรปิฎก	๖	- ผู้บรรยายและนิสิต บรรยาย/อภิปราย/ เสวนาเนื้อหา - นำเสนอกลุ่มย่อย - โดยใช้สื่อเทคโนโลยี/ PowerPoint - ใบสรุปและทอด บทเรียนเรียนรู้ของนิสิต	๑. พระมหาพิสิฐ วิสิษฐปญโญ และ คณะ
๔-๕	วิเคราะห์การปฏิบัติกรรมฐานตามหลัก พระพุทธศาสนานับตั้งแต่ยุคต้นที่ปรากฏ ในพระไตรปิฎก	๖	ผู้บรรยายและนิสิตฝึก ปฏิบัติและทดสอบ อารมณ์วิปัสสนา กรรมฐาน	๑. พระมหาพิสิฐ วิสิษฐปญโญ และ คณะ
๖-๗	การปฏิบัติกรรมฐานในคัมภีร์ยุคหลัง เช่น วิสุทธิมรรค วิมุตติมรรค วิปัสสนาที่ปณี	๖	- ผู้บรรยายและนิสิต ร่วมอภิปรายและเสวนา ภาพรวม - นำเสนอกลุ่มย่อย - สรุปเนื้อหา โดยใช้สื่อเทคโนโลยี - PowerPoint - ใบสรุปและทอด บทเรียนเรียนรู้ของนิสิต	๑. พระมหาพิสิฐ วิสิษฐปญโญ และ คณะ

๘-๙	การปฏิบัติกรรมฐานในคัมภีร์ยุคหลัง เช่น วิสุทธิมรรค วิมุตติมรรค วิปัสสนาที่ปณี	๖	ผู้บรรยายและนิสิตฝึก ปฏิบัติและทดสอบ อารมณ์วิปัสสนา กรรมฐาน	๑. พระมหาพิสิฐ วิสิฐฐปญโญ และ คณะ
๑๐- ๑๑	ศึกษารูปแบบการปฏิบัติกรรมฐานของ สำนักต่าง ๆ ในสังคมไทย	๖	-ผู้บรรยายและนิสิต ร่วมอภิปรายและเสวนา ภาพรวม - นำเสนอกลุ่มย่อย -สรุปเนื้อหา โดยใช้สื่อเทคโนโลยี -PowerPoint -ใบสรุปและทอด บทเรียนองค์ความรู้ของ นิสิต	๑. พระมหาพิสิฐ วิสิฐฐปญโญ และ คณะ
๑๒- ๑๓	ศึกษารูปแบบการปฏิบัติกรรมฐานของ สำนักต่าง ๆ ในสังคมไทย	๖	ผู้บรรยายและนิสิตฝึก ปฏิบัติและทดสอบ อารมณ์วิปัสสนา กรรมฐาน	๑. พระฮอนด้า วาทสัทโท
๑๔- ๑๕	ศึกษารูปแบบการปฏิบัติกรรมฐานของ สำนักต่าง ๆ ในสังคมไทย	๖	ผู้บรรยายและนิสิตฝึก ปฏิบัติและทดสอบ อารมณ์วิปัสสนา กรรมฐาน	๑. พระฮอนด้า วาทสัทโท
๑๖	สรุปและทบทวนเนื้อหา	๓	สรุปโดยใช้สื่อเทคโนโลยี	๑. พระมหาพิสิฐ วิสิฐฐปญโญ และ คณะ
๑๗	สอบปลายภาค	๓	ข้อสอบ	อาจารย์ประจำวิชา

๒. แผนการประเมินผลการเรียนรู้

๒.๑ การวัดผล

ที่	วิธีการประเมิน	สัปดาห์ที่ประเมิน	สัดส่วนของการ ประเมินผล
๑	การเข้าชั้นเรียน	ตลอดภาคการศึกษา	๑๐ %
๒	การวิเคราะห์บทความและการมีส่วนร่วม	ตลอดภาคการศึกษา	๒๐ %
๓	สอบกลางภาค	๗	๓๐ %
๔	คะแนนสอบปลายภาคเรียน	๑๖	๔๐ %

๒.๒ การประเมินผล

๒.๑) การสังเกต

๒.๒) การดูงานที่มอบหมาย

๒.๓) การทดสอบ

๒.๓ เกณฑ์การประเมิน

ระดับ	ค่าระดับ	เกณฑ์คะแนน
A	๔.๐๐	๙๕- ๑๐๐
A-	๓.๖๗	๙๐ - ๙๔
B+	๓.๓๓	๘๕ - ๘๙
B	๓.๐๐	๘๐ - ๘๔
C+	๒.๕๐	๗๕ - ๗๙
C	๒.๐๐	๗๐ - ๗๔
F	๐	ต่ำกว่า ๗๐

หมวดที่ ๖ ทรัพยากรประกอบการเรียนการสอน

๑. เอกสารและตำราหลัก

มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย. Dhamma in English. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย, ๒๕๕๐.

มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย. พระไตรปิฎกภาษาบาลี ฉบับมหาจุฬาเดปีฎก ๒๕๐๐. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย, ๒๕๓๕.

----- พระไตรปิฎกภาษาไทย ฉบับมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย, ๒๕๓๕.

พระราชวรมุนี (ประยูร ปยุตโต). พุทธธรรม. กรุงเทพมหานคร: โอ เอส พริ้นติ้งเฮาส์, ๒๕๒๕.

๒. เอกสารและข้อมูลแนะนำ

กรมการศาสนา. พระไตรปิฎกภาษาไทยฉบับหลวง เล่มที่ ๑๐. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์การศาสนา, ๒๕๒๑.

----- พระไตรปิฎกภาษาไทยฉบับหลวง เล่มที่ ๑๒. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์การศาสนา, ๒๕๒๑.

----- ประมวลการสอนวิชาประวัติพุทธศาสนา. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์การศาสนา, ๒๕๒๔.

ธนิต อยู่โพธิ์. สถิติปฏิฐานสำหรับทุกคน. กรุงเทพมหานคร: ศิวพรการพิมพ์, ๒๕๑๘.

ภัททันตะ อาสภเถระ, พระ. วิปัสสนาที่ปณีฎีกา. กรุงเทพมหานคร: ไทศาลวิทยา, ๒๕๑๘.

ธรรมธีรราชชมหามณี (โชดก ญาณสิทธิ), พระ. **หลักปฏิบัติสมณะ-วิปัสสนากรรมฐาน**. กรุงเทพมหานคร: อมรินทร์ พรินต์ติ้ง กรู๊ป, ๒๕๓๒.

เทพเวที (ประยุทธ์ ปยุตโต), พระ. **ปฏิบัติธรรมให้ถูกทาง**. กรุงเทพมหานคร: สหธรรมิก, ๒๕๓๒.

ราชวิสุทธิโสภณ (วิลาศ ญาณวีโร), พระ. **วิมุตติรัตนมาลี**. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์มิตรสยาม, ๒๕๓๙.

ศรีวิสุทธิกวี, พระ. **การบริหารจิต**. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์มหาหมกุฏราชวิทยาลัย, ๒๕๒๙.

สมภาร สมภาโร, พระ. **ธรรมะภาคปฏิบัติ**. กรุงเทพมหานคร: สหธรรมิก, ๒๕๔๗.

อินทวังสะเถระ, พระ. **ปุจฉาวิปัสสนา มหาสติปัฏฐานสูตร**. กรุงเทพมหานคร: บริษัท ๒๑ เซ็นจูรี่ จำกัด, ๒๕๔๕.

พุทธทาสภิกขุ. **อานาปานสติภาวนา**. กรุงเทพมหานคร: การพิมพ์พระนคร, ๒๕๓๕.

มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย. **อรรถกถาบาลี ฉบับมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย**. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์วิญญาน, ๒๕๓๒.

Mahsi Sayadaw. **Satipatthana Vipassana Meditation**. Rangun: Dept. of Religion Affairs, ๑๙๗๙.

Nyaponika. **The Heart of Buddhist Meditation**. Kandy: B.P.S., ๑๙๘๗.

U. Pandita. **In This Very Life**. Kandy: B.P.S., ๑๙๘๒

หมวดที่ ๗ การประเมินและปรับปรุงการดำเนินการของรายวิชา

<p>๑. กลยุทธ์การประเมินประสิทธิผลของรายวิชาโดยนักศึกษา การประเมินประสิทธิผลในรายวิชานี้ ที่จัดทำโดยนิสิต ได้จัดกิจกรรม โดยนำแนวคิดและความเห็นจากนิสิต ดังนี้</p> <ol style="list-style-type: none"> ๑) การสนทนากลุ่มระหว่างผู้สอนและผู้เรียน ๒) แบบประเมินผู้สอนรายวิชา
<p>๒. กลยุทธ์การประเมินการสอน ในการเก็บข้อมูลเพื่อประเมินการสอน มีกลยุทธ์ ดังนี้</p> <ol style="list-style-type: none"> ๑) การสังเกตการณ์การสอนของผู้ร่วมทีมการสอน ๒) ผลการเรียนรู้ของนิสิต ๓) การทวนการสอนประเมินการเรียนรู้
<p>๓. การปรับปรุงการสอน หลังจากผลการประเมินการสอนในข้อ ๒ จึงมีการปรับปรุงการสอน โดยการจัดกิจกรรมในการระดมสมอง และหาข้อมูลเพิ่มเติมในการปรับปรุงการสอน ดังนี้</p> <ol style="list-style-type: none"> ๑) สัมมนาการจัดการเรียนการสอน ๒) การวิจัยในและนอกชั้นเรียน
<p>๔. การทวนสอบมาตรฐานผลสัมฤทธิ์ของนักศึกษาในรายวิชา ในระหว่างกระบวนการสอนรายวิชา มีการทวนสอบผลสัมฤทธิ์ในรายหัวข้อ ตามที่คาดหวังจากการเรียนรู้ในวิชา ได้จาก การสอบถามนักศึกษา หรือการสุ่มตรวจผลงานของนักศึกษา รวมถึงพิจารณาจากผลการทดสอบย่อย และหลังการออกผลการเรียนรายวิชา มีการทวนสอบผลสัมฤทธิ์โดยรวมในวิชาได้ดังนี้</p> <ol style="list-style-type: none"> ๑) การทวนสอบการให้คะแนนจากการสุ่มตรวจผลงานของนักศึกษาโดยอาจารย์อื่น หรือผู้ทรงคุณวุฒิที่ไม่ใช่อาจารย์ประจำหลักสูตร ๒) มีการตั้งคณะกรรมการในสาขาวิชา ตรวจสอบผลการประเมินการเรียนรู้ของนิสิต โดยตรวจสอบข้อสอบ รายงาน วิธีการให้คะแนนสอบ และการให้คะแนนพฤติกรรม

๕. การดำเนินการทบทวนและการวางแผนปรับปรุงประสิทธิภาพของรายวิชา

จากผลการประเมิน และทวนสอบผลสัมฤทธิ์ประสิทธิผลรายวิชา ได้มีการวางแผนการปรับปรุงการสอน และรายละเอียดวิชา เพื่อให้เกิดคุณภาพมากขึ้น ดังนี้

๑) ปรับปรุงรายวิชาทุก ๓ ปี หรือตามข้อเสนอแนะและผลการทวนสอบมาตรฐานผลสัมฤทธิ์ตามข้อ ๔

๒) แลกเปลี่ยนสลับอาจารย์ผู้สอน หรือเชิญวิทยากรผู้เชี่ยวชาญที่มีประสบการณ์ตรง เพื่อให้มีมุมมองในเรื่องการประยุกต์ความรู้กับปัญหาที่มาจากงานวิจัยของอาจารย์ หรือผู้เชี่ยวชาญชำนาญการต่างๆ

อาจารย์ประจำรายวิชา พระมหาพิสิฐ วิสิษฐปญโญ, ดร.

ลงชื่อ.....รายงาน วันที่ ๑ พฤษภาคม ๒๕๖๕

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์.ดร.วิทยา ทองดี)

ผู้อำนวยการหลักสูตร ค.ด.. สาขาวิชาการสอนสังคมศึกษา

วันที่รับรายงาน ๑ พฤษภาคม ๒๕๖๕